

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

Kirdonių žemės ūkio bendrovei
Kirdonių k.
Pabiržės sen.
Biržų r.
el.p. kirdonys@gmail.com

2016-03-29

Nr. (28.5)-A4-3126

adresatams pagal sąrašą

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA

dėl planuojamos ūkinės veiklos - Modernaus 300 vietų melžiamų karvių tvarto ir pieno bloko statyba Kirdonių k., Pabiržės sen., Biržų rajone poveikio aplinkai vertinimo
(planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas)

1. Peržiūrima atrankos išvada. Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento dėl Modernaus 300 vietų melžiamų karvių tvarto ir pieno bloko statybos Kirdonių k., Pabiržės sen., Biržų rajone poveikio aplinkai vertinimo (toliau - PAV). Pagal atrankos išvadą planuojamai ūkinei (toliau - Atrankos išvada) veiklai PAV neprivalomas.

1^l. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma.

Apie Aplinkos apsaugos agentūros 2016 sausio 25 d. priimtą Atrankos išvadą Nr.(28.5)-A4-681 paskelbta: respublikinėje spaudoje - 2016 m. vasario 3 d. laikraštyje „Lietuvos žinios“, rajono spaudoje - 2016 m. vasario 5 d. laikraštyje „Biržiečių žodis“, 2016 m. vasario 2 d. Biržų rajono savivaldybės administracijos skelbimų lentoje ir Pabiržės seniūnijos skelbimų lentoje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas (organizatorius)- Kirdonių ŽŪB, Kirdonių k., Pabiržės sen., Biržų r., tel. (8 450) 50216, faks. (8 450) 50222, el.p. kirdonys@gmail.com.

3. Planuojama ūkinės veiklos pavadinimas - Modernaus 300 vietų melžiamų karvių tvarto ir pieno bloko statyba.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta - žemės ūkio paskirties, 1,7834 ha ploto žemės sklypas, nuomos pagrindu priklausantis Biržų rajono Kirdonių žemės ūkio bendrovei, adresu Kirdonių k., Pabiržės sen., Biržų rajone. Artimiausia visuomeninė - mokslo įstaiga Pabiržėje (už 5km), artimiausi gyventojai - už 300 metrų. Kirdonių kaimo gyvenvietę nuo planuojamo objekto vietos skiria krašto kelias Raubonys - Biržai (Nr. 125).

Planuojamos ūkinės veiklos (toliau - PŪV) vieta patenka į Biržų regioninio parko teritoriją ir į Šiaurės Lietuvos karstinio rajono ribas. Geolis duomenimis planuojamas objektas patenka į didelio aktyvumo karstinės teritorijos ribas (>20 karstinių deformacijų per 100 metų). Netoli planuojamos ir esamos veiklos teritorijos yra geotopai: Jaronio karstinė įgriuva (nutolusi ~ 2 km) ir Kirdonių –

Tatulos draustinis (smegduobių draustinis) (nutolęs ~ 2,5 km). Bendras gamtinis kraštovaizdžio pobūdis – molingų lygumų, papildančios fiziogeninio pamato ypatybės k – karstėtumas, s – slėniuotumas. *Sukultūrinimo pobūdis*: agrarinis mažai urbanizuotas kraštovaizdis. Pagal saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenis iš pietvakarių pusės nuo planuojamo objekto yra Upytės hidrografinis draustinis (>~600 m), iš šiaurės rytų - Daumėnų hidrologinis draustinis (>~1,4 km), šiaurėje - Tatulos kraštovaizdžio draustinis (>~2,5 km). Artimiausia kultūros vertybė yra Daniūnų dvaro sodybos fragmentai, nutolę ~ 2 km nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos. PŪV nepatenka į Natura 2000 teritorijas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – Bendrovė planuoja pastatyti modernias šalto tipo 300 vietų melžiamų karvių boksines karvides su karuselės tipo aukšto produktyvumo melžimo aikštele. Statyba numatyta buvusio, šiuo metu jau demontuoto karvių tvarto vietoje. Privažiavimui / priėjimui prie tvarto bus naudojama esama susisiekimo infrastruktūra: iš vienos pusės asfaltuotas privažiavimo kelias, iš kitos - žvyro dangos kelias.

Šiuo metu Kirdonių žemės ūkio bendrovė valdo 2081 ha ploto užimančią augalininkystės žemės ūkį ir 130 vnt. - karvių, bei 222 vnt. kitų galvijų (viso 252 vnt. arba 280 sutartinių gyvulių (SG)) gyvulininkystės ūkį. Planuojamas viso ūkio laikomų gyvulių skaičius ~ 466 gyvuliai (~380 SG). (*SG Skaičiavimai pateikti informacijos atrankai priede Nr.16*). Moderniose karvidėse melžiamos karvės bus laikomos kiekvienai karvei skirtame bokse (miegamajoje vietoje), jas šeriant tam numatytoje karvidžių vietoje (šerimo take). Subalansuotas pašaras karvėms bus paduodamas automatizuotai, važiuojantis traktorius maišys ir dalins pašarą į tam skirtą vietą ant specialių šėryklių. Karvių melžimo procesas bus vykdomas karuselės tipo melžimo aikštelėje. Tvartas bus minimaliai kreikiamas. Susidaręs skystas mėšlas skreperinių transporterių pagalba bus šalinamas į prieduobę, esančią prie tvarto. Skystas mėšlas ir gamybinės nuotekos (susidariusios tvarte ir pieno bloke) iš prieduobės siurblių pagalba vamzdiniais bus transportuojamas į skysto mėšlo talpyklą - lagūną. Vamzdynas, kuriuo bus transportuojamas mėšlas planuojamas antžeminis arba požeminis (tai bus nuspręsta darbo projekto stadijoje). Esama talpykla – lagūna yra 4980 m³ talpos. Reikalingas lagūnos tūris apie 4871,57 m³ (*Skysto mėšlo, srutų, gamybinių nuotekų ir kritulių kiekio skaičiavimai bei reikalingos mėšlidės tūrio skaičiavimai pateikti informacijos atrankai 16 priede*). Kiti gyvuliai bus laikomi esamame gausiai kreikiamame tvarte, dirbant pagal esamas (dalinau mechanizuotas) technologijas. Tvarte susikaupęs tirštas mėšlas buldozerio pagalba bus transportuojamas į šalia tvarto esamą mėšlidę (*tiršto mėšlo mėšlidė suprojektuota ir pastatyta 2013 m. Mėšlidės plotas 453 m², žr. informacijos atrankai priede Nr. 15*) su aikštele ir šalia esančiu srutų kaupimo g/b rezervuaru. Nuo mėšlidės susikaupusios srutos ir paviršinės nuotekos nuo 453 m² ploto mėšlidės su aikštele sandariais vamzdiniais nutekės į šalia esantį g/b srutų rezervuarą, iš kurio antžeminio sandaraus vamzdyno pagalba srutos pateks į skysto mėšlo talpyklą – lagūną (*šiuo metu srutos į skysto mėšlo talpyklą - lagūną iš g/b rezervuaro siurbiamos ir vežamos srutovežiu*). Reikalingas tręšimo plotas esant maksimaliam gyvulių apkrovimui bus 224,26 ha (*Skaičiavimai pateikti informacijos atrankai priede Nr. 16*). Bendrovė deklaruoja pakankamai tręšimo laukų susidariusiam mėšlui ir srutoms paskleisti. Išsiskiriančių kvapų iš mėšlo ir srutų mažinimui numatomas dažnas mėšlo ir srutų šalinimas iš tvarto (tvarto valymas), skysto mėšlo talpyklos dengimas šiaudų sluoksniu bei subalansuota mityba. Visi vamzdynai, kuriais bus transportuojamas mėšlas, srutų sukaupimo prieduobė ar kitos jungtys bus sandarios, įrengtos pagal reikalavimus, sąlyčio su oru ir gruntu neturės. Veiklos modernizavimas, atsisakant dalies transporto priemonių, sumažins išmetamų dujų CO₂ kiekį bei transporto priemonių keliamą triukšmą.

Vandentiekio tiekimas ir buitinių nuotekų šalinimas bus vykdomas prisijungus prie esamų vandentiekio ir nuotekų tinklų, kuriuos aptarnauja UAB „Biržų vandenys“. Įvertinus maksimalų ūkinės veiklos apkrovimą (esant 466 gyvuliams), planuojamas suvartoti vandens kiekis ~47,53 m³ per parą, metinis suvartojamo vandens kiekis ~17349,18 m³. Planuojamos šalto tipo karvidės, todėl tvarto šildymas nenumatomas. Aptarnaujančio personalo patalpos bus šildomos elektra. Galimai

taršios komplekse esančios teritorijos, tai – mėšlidė, talpykla – lagūna ir silosinė. Mėšlidės, talpyklos – lagūnos bei silosinės konstrukcijos įrengtos taip, kad nebūtų teršiama aplinka, neturėtų jokio sąlyčio su dirvožemiu. Ūkinės veiklos metu bei statybos metu susidariusios atliekos bus išrūšiuojamos ir tvarkomos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas - Biržų regioninio parko direkcija informavo, kad tiesioginės įtakos Natura 2000 buveinėms PŪV neturės. Artimiausia (už 4,15 km) į pietryčius nuo projektuojamo tvarto yra BAST (Natura 2000) buveinė LTBIR0002 Daudžgirių miškas. *(Biržų regioninio parko direkcijos 2016-01-04 raštas Nr. V3-(7.12) „Dėl dalykinės konsultacijos dėl PŪV Kirdonių ŽŪB“ pridedamas prie informacijos atrankai).*

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvada – 2016 m. vasario 5 d. buvo gautas Panevėžio visuomenės sveikatos centro (toliau - Panevėžio VSC) raštas Nr. S-(7.53.B)-381 „Dėl atrankos išvados Kirdonių ŽŪB planuojamai ūkinei veiklai“. (pridedamas). Panevėžio VSC rašte nurodoma, kad planuojamai ūkinei veiklai sutartinių gyvulių skaičius numatomas apie 380 (SG) ir pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, XV skyriaus 73 punktu, reglamentuojamas sanitarinės apsaugos zonos (toliau - SAZ) dydis nuo 300 SG yra 300 metrų. Nekilnojamojo turto registro duomenimis Kirdonių ŽŪB sklypui, kuriame planuojama ūkinė veikla yra nustatytas mažesnis (nei teisės aktuose numatytas) SAZ. Į normatyvines SAZ ribas patenka gyvenamieji namai. Nėra informacijos, ar vykdant ūkinę veiklą bus užtikrinta, kad artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje nebus viršijami teisės aktais nustatyti ribiniai oro taršos cheminėmis medžiagomis, kvapų ir triukšmo dydžiai, todėl prašoma persvarstyti priimtą atrankos išvadą, kad būtų atliktas išsamus PAV su poveikio visuomenės sveikatai vertinimu.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą – Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas (toliau - Užsakovas) - Kirdonių ŽŪB direktorius, Panevėžio VSC direktoriaus pavaduotoja ir VSC Biržų skyriaus vedėja, Panevėžio rajono savivaldybės administracijos atstovas, Panevėžio APGV inspektorius, Biržų regioninio parko direkcijos direktorius, Panevėžio RAAD atstovas ir Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyriaus specialistai (pilnas Atrankos išvados persvarstymo posėdžio dalyvių sąrašas pridedamas).

Panevėžio VSC atstovės Atrankos išvados persvarstymo metu pareikalavo, kad būtų atliktas poveikio visuomenės sveikatos vertinimas ir įteisintos SAZ ribos ir paaiškino, kad SAZ ribų nustatymą reglamentuoja Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl Sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo, kuriose numatyti du SAZ ribų nustatymo būdai: 1) atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kuris gali būti atskiras arba PAV proceso dalis, SAZ tikslingumas ir ribų dydžiai pagrindžiami poveikio visuomenės sveikatai ataskaitoje, kuri gali būti atskira arba PAV ataskaitos dalis; 2) pagal teisės aktų nustatytus normatyvinius SAZ ribų dydžius. Sprendimą dėl PAV būtinumo priims aplinkos apsaugos agentūra galutinėje atrankos išvadoje.

Biržų rajono savivaldybės administracijos atstovas Atrankos išvados persvarstymo metu pritarė nuomonei, kad turi būti atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas ir įteisintos SAZ ribos, nes į SAZ patenka gyvenamieji namai.

Panevėžio APGV atstovas Atrankos išvados persvarstymo metu pritarė planuojami ūkinei veiklai.

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Panevėžio teritorinis padalinys 2016 m. kovo 16 d. el. paštu informavo, kad atrankos išvados persvarstyme nedalyvaus, nes planuojama veikla nepatenka į registruotų kultūros paveldo objektų teritorijas ar apsaugos zonas.

Biržų regioninio parko direkcijos direktorius Atrankos išvados persvarstymo metu sutiko, kad būtų atliktos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros.

Panevėžio RAAD atstovas Atrankos išvados persvarstymo metu neprieštaravo, kad būtų atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.

8. Pastabos ir pasiūlymai:

8.1. Apie priimtą galutinę Atrankos išvadą ūkinės veiklos Užsakovas privalo pranešti visuomenei, vadovaujantis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. Įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo PŪV PAV procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

8.2. Užsakovas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame Tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščiu, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų), kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės(-ių) ir seniūnijos(-ų) informacine žyma apie gavimo faktą ir data.

8.3. Prieš rengiant tvarto statybos projektą, turi būti atlikti inžineriniai geologiniai tyrimai pagal STR 1.04.03:2004 „Inžineriniai geologiniai tyrimai Šiaurės Lietuvos karstiniame rajone“.

8.4. Užsakovas prieš pradėdamas vykdyti planuojamą ūkinę veiklą (Modernaus 300 vietų melžiamų karvių tvarto ir pieno bloko statybą) privalo atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras.

8.5. PŪV veiklą vykdyti vadovaujantis Biržų regioninio parko tvarkymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. D1-83 „Dėl Biržų regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“ ir Biržų regioninio parko apsaugos reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. D1-686 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 4313 „Dėl Biržų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“ pateikimo“.

8.6. Rengiant Tręšimo planą pagal Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto 2005 m. liepos 14 d. LR aplinkos ministro ir LR žemės ūkio ministro įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl „Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) nuostatas, įvertinti Aplinkos apsaugos reikalavimų ūkinei veiklai Šiaurės Lietuvos karstinio regiono intensyvaus karsto žemėse aprašo, patvirtinto 2006 m. birželio 1 d. Lietuvos Vyriausybės nutarimu Nr. 549 „Dėl priemonių Šiaurės Lietuvos karstinio regiono gyvenamajai aplinkai ir ekologiškai būklei gerinti“ 2 punkto reikalavimus.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą.

9.1. PŪV nepatenka į „Natura 2000“ teritorijas ir tiesioginės įtakos artimiausioms buveinėms neturės.

9.2. Projektas bus įgyvendinamas veikiančiame komplekse esamoje gamybinių pastatų teritorijoje, buvusio (demončiuoto) tvarto vietoje.

9.3. Bus įdiegtos moderniausios gyvulių laikymo, šėrimo, mėšlo tvarkymo technologijos, mažiausiai veikiančios aplinką teršalais ir kvapu. Skystas mėšlas ir gamybinės nuotekos (susidariusios tvarte ir pieno bloke) siurblių pagalba vamzdiniais bus transportuojamas į skysto mėšlo talpyklą - lagūną. Esama talpykla – lagūna yra 4980 m³ talpos, reikalingas lagūnos tūris apie 4871,57 m³. Išsiskiriančių kvapų iš mėšlo ir srutų mažinimui numatomas dažnas mėšlo ir srutų šalinimas iš tvarto, skysto mėšlo talpyklos dengimas šiaudų sluoksniu bei subalansuota mityba. Visi vamzdiniai, kuriais bus transportuojamas mėšlas, srutų sukaupimo prieduobė ar kitos jungtys bus

sandarios, įrengtos pagal reikalavimus, sąlyčio su oru ir gruntu neturės. Veiklos modernizavimas, atsisakant dalies transporto priemonių, sumažins išmetamų dujų CO₂ kiekį bei transporto priemonių keliamą triukšmą.

9.4. ŽŪB turi pakankamai tręšimo laukų susidariusio mėšlo paskleidimui.

9.5. Vandentiekio tiekimas ir buitinių nuotekų šalinimas bus vykdomas prisijungus prie esamų vandentiekio ir nuotekų tinklų, kuriuos aptarnauja UAB „Biržų vandenys“.

9.6. Susidariusios atliekos bus tvarkomos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

9.7. Panevėžio VSC keliami reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos yra susiję su poveikiu visuomenės sveikatai, kuris gali būti išsamiai įvertintas, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras. Atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, kartu bus nustatytos SAZ ribos. Planuojama veikla galės bus vykdoma tik atlikus minėtas procedūras ir nustačius, kad artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje nebus viršijami teisės aktais nustatyti ribiniai taršos cheminėmis medžiagomis, kvapų ir triukšmo dydžiai.

9.8. Atrankos išvados persvarstymo dalyviai bei subjektai pritarė posėdžio metu išsakytomis nuomonėms, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, o būtų atliekamas poveikio sveikatai vertinimas atskirai, ne kaip PAV proceso dalis.

10. Priimta galutinė atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir įgyvendinus šios galutinės atrankos išvados 8.3. ir 8.4. punktuose nustatytus reikalavimus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimta galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - Modernaus 300 vietų tvarto melžiamų karvių ir pieno bloko statyba Kirdonių k., Pabiržės sen., Biržų rajone - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši galutinė atrankos išvada gali būti skundžiama Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

Adresatų sąrašas

Biržų rajono savivaldybės administracijai
savivaldybe@birzai.lt

Panevėžio visuomenės sveikatos centrai
info@paneveziovs.sam.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Panevėžio skyriui
panevezystp@heritage.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
panevezys.pgv@vpgt.lt

Biržų regioninio parko direkcijai
birzai@rpd.w3.lt

Panevėžio RAAD
panevezioraad@prd.am.lt